

Kroniek

Oudheidkundige vereniging
Arent thoe Boecop

*Kroniek no. 178
Februari 2026*

NIEUWE LEDEN

Ook in de afgelopen maanden hebben zich diverse mensen aangemeld als lid van Arent thoe Boecop. We heten alle nieuwe leden van harte welkom bij onze mooie vereniging.

Onze ledenadministrateur Joop Zwart heeft de volgende nieuwe leden

E. VAN DIJK	ELBURG	T. VAN GAALEN	ELBURG
B. VAN DORP	ELBURG	M. GOOIJER-WIJNHOLDS	ELBURG
E.J. KORENBERG	ELBURG	FIEN STEGMANN	ELBURG
H.J. SMIT	DOORNSPIJK	KEE STEGMANN	ELBURG
B. BRUIJNES	ELBURG	R. ESSELINK	ELBURG
T.J. HARTHOLT	ELBURG	J. HOEVEN	ENKHUIZEN
TECHNIEKFABRIEK MOOI SCHUURTJE	ELBURG	H. DE ZWAAN	ELBURG
OUDHOLLAND KANTOORMEUBELN	ELBURG	J. VAN 'T VEER	ELBURG
PRUIS WOONBELEVING	ELBURG	A. WESTER	ELBURG
F. DEETMAN-WIND	OOSTENDORP	G. ZWEP	ZWIJNDRECHT
A. BIJSTERBOSCH	ENSCHEDA	H. VAN DE BEEK	ELBURG

*Het gezin van Jan Zwep en Toos Hollander omstreeks 1945.
V.l.n.r. Gerrie, vader Jan Zwep, Heintje, Jan, moeder Toos Zwep-Hollander en Gerrit.*

NIEUW LID UIT ZWIJNDRECHT

Kort geleden werd de 95-jarige Gerrit Zwep uit Zwiindrecht lid van Arent thoe Boecop. Gerrit werd op 29 juli 1930 geboren in de Hondegatsteeg in Elburg. Hij vertrok in 1950 uit Elburg en werd na zijn militaire diensttijd in 1953 politieman in Den Haag. In 1957 verhuisde Gerrit met zijn vrouw naar Zwiindrecht. Onlangs deelde Gerrit Zwep zijn oorlogsherinneringen met Willem van Norel. Dit uitgebreide verhaal is na te lezen op de website www.elburginoorlogstijd.nl bij de rubriek Informanten.

Het contact met Willem was aanleiding voor Gerrit Zwep om lid te worden van Arent thoe Boecop.

INHOUDSOPGAVE

NIEUWE LEDEN	2
NIEUW LID UIT ZWIJNDRECHT	2
NIEUWJAARSTOESPRAAK 2026	4
COLUMN JERRY ALON	6
AGENDA	8
BAREND BOSMAN BENOEMD TOT ERELID VAN ARENT THOE BOECOP	9
BIJZONDERE SCHENKING	10
NAMENMONUMENT ONTHULD BIJ DE LUDGERUSKERK	11
TERUGBLIK LEZING OVER DE RAZZIA IN PUTTEN	12
SUUKEBIETEN VERSIEREN TIJDENS SONDE MARTEN	12
TERUGBLIK HISTORISCHE MAALTIJD	14
TERUGBLIK EXCURSIE BREENDONK EN MECHELEN	14
PROJECT ELKE NAAM TELT	16
PALINGROKERIJ ONTVING PRACHTIG BEDRAG VAN DE RABOBANK	17
MIDDENPAGINA: FOTO HESSEL WESTERINK	19
WINTER IN DE VESTING	20
DONATIES PALINGROKERIJ	22
EERVOLLE PRIJS VOOR VOORMALIGE TRAMREMISE	22
WEBSITE ELBURG IN OORLOGSTIJD	23
GRAFMONUMENT VAN GERRIT WESTERINK	24
MACHIEL ARON FRANK (1824-1883)	26
KOTTERVLOOT IN DE ELBURGER HAVEN	30
MAUD DAHME 90 JAAR	31
LIDNUMMER EN E-MAILADRESSEN	31
ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN IN EN RONDOM ELBURG	32
TONEELVOORSTELLINGEN IN BUURTGEBOUW OOSTENDORP	33
SPONSOREN	34
COLOFON	35

NIEUWJAARSTOESPRAAK 2026

Dag allemaal,

Het jaar is alweer tien dagen oud en ik merk dat ik alweer volop in het gewone leven zit. Is dat bij jullie ook zo? Maar hier in het Gruithuis, met brandende vuurtjes, kerstlampjes en glühwein beleven we nog even de sfeer van de afgelopen kersttijd.

Voor dit nieuwe jaar wens ik jullie allemaal, namens ons bestuur, het hele jaar warmte, vrede en natuurlijk gezondheid toe. Ook saamhorigheid en hoop voor de toekomst. Daar kom ik zo op terug. Want zoals we hier zitten, in dit knusse Gruithuis, in dit mooie Elburg waar we zo graag zijn, ben ik ook altijd zo blij met onze mooie vereniging Arent thoe Boecop en met jullie als leden natuurlijk!

Als ik terugdenk aan het afgelopen jaar, waarin we als vereniging met een heleboel mensen daaromheen zoveel moois hebben beleefd, dan ben ik zo blij en trots. We hebben het afgelopen jaar weer zoveel uit ons verleden herdacht en mensen bewust gemaakt van onze geschiedenis. We hebben onze vrijheid herdacht en gevierd op een bijzondere en unieke manier, uniek ook in Nederland denk ik. We hebben herdacht welke weersomstandigheden we hier vroeger kenden toen de Zuiderzee nog zo tekeer kon gaan. De tentoonstelling met de 45 voorwerpen die zulke mooie en persoonlijke verhalen uit de oorlogstijd vertelden. We hebben de sfeer van weleer kunnen laten proeven, voelen en beleven in de oude palingrokerij en in de verhalen van mensen in dit oude Gruithuis. De verbinding leggen tussen ons verleden en de moderne tijd, dat is ons doel en de mensen voelen zich verbonden, merken we steeds weer. Om je vertrouwd te voelen in deze tijd helpt het als je je verbonden voelt met het verleden.

Maar om dit als oudheidkundige vereniging mogelijk te maken, moeten we ook vooruit denken en dat doen we. De bekende slogan 'De jeugd heeft de toekomst' staat op het ogenblik hoog in ons vaandel en we willen heel graag meer jonge mensen betrekken bij onze vereniging. In dat kader komt er nu een verrassing want er is hier in ons midden, een vader van twee piepkleine meisjes waarvan er één nog maar kort geleden geboren is. Hij heeft Arent thoe Boecop op bijzondere wijze een eer bewezen en ik geef graag het woord aan Jerry Allon.

Jerry las tijdens dit moment zijn column voor, die elders in deze Kroniek is afgedrukt.

Dank voor je mooie verhaal Jerry, heel mooi zoals je dit hebt verwoord. Het symbolische gebaar naar je dochters en naar ons is erg bijzonder. In aansluiting op het verhaal van Jerry wil ik u vertellen dat ik voor mezelf altijd een woord bedenk waar ik me dan het komende jaar mee bezig wil houden en dat ik wil uitdragen. In het afgelopen jaar was dat het woord 'gemoedelijkheid'. Arent thoe Boecop wil een laagdrempelige vereniging zijn met een persoonlijke en gemoedelijke sfeer. Mijn woord voor dit jaar sluit daarbij aan en is: saamhorigheid. Over vrijwilligers hebben we in Elburg niet te klagen. De meesten van u weten dat ik een winkel heb en daar komen veel mensen uit het westen. Ik praat graag met de mensen en dan hebben we het ook wel eens over vrijwilligerswerk. Dat is in het westen van ons land echt een probleem. Hier gelukkig niet zo. Arent thoe Boecop heeft veel vrijwilligers, net als zoveel andere verenigingen

Voorzitter Pauline van Zweden.

en stichtingen. Zo had bijvoorbeeld Winter in de Vesting de vorige maand een grote groep vrijwilligers die heel hard gewerkt hebben om er wederom een mooi festijn van te maken. Maar ook bij de voetbalclub en de Stichting Oranjecomité Elburg zijn veel enthousiaste vrijwilligers.

Afgelopen week lag er heel veel sneeuw. Hebben jullie ook gemerkt dat de saamhorigheid groot was? Mensen groetten elkaar vaak en maakten een praatje, natuurlijk over de sneeuw. Men hielp elkaar om de stoepen schoon te maken of boodschappen voor elkaar mee te nemen. Zelf zaten we vast met de auto in het bos en binnen een mum van tijd stonden er zo'n zes á zeven mensen om ons heen om te helpen duwen. Even later konden wij andere mensen weer helpen met hetzelfde probleem. Saamhorigheid is mijn wens: niet alleen als er sneeuw ligt maar altijd!

Er werden gezellige gesprekken gevoerd tijdens de Nieuwjaarsreceptie.

Dan nog even vooruitlopen op het komende jaar. Binnenkort komt de Kroniek uit met daarin ook het programma voor de eerste helft van 2026. We hebben alweer een aantal mooie en interessante activiteiten op de plank staan waarbij ik er vast één uit deze Kroniek noem: op 24 februari komt er een lezing met als thema 'Van botter naar kotter'. En verder staat in de Kroniek de open brief die Jerry Alon schreef aan zijn pasgeboren dochtertje Kee.

Als afsluiter heb ik nog een historisch weetje dat met de weersomstandigheden van deze week te maken heeft. Waar komt het woord 'spekglad' vandaan? Uit de walvisvaart! Als klein meisje woonde ik in Wijk aan Zee, aan het Noordzeekanaal. Daar kwamen altijd grote zeeschepen langsvaren waaronder de Willem Barentsz. Dat was een walvisvaarder en dat schip had een heel groot gat achterin, waardoor de gevangen walvissen met een lier op het dek

werden getrokken. Daar werd het spek afgesneden en daardoor werd het dek 'spekglad'. De mannen die dat werk deden hadden spijkers onder hun schoenen, omdat ze anders niet over dat gladde dek konden lopen. Ikzelf ben blij dat we die prachtige dieren niet meer vangen en graag proost ik met u, in saamhorigheid, op een mooi nieuw jaar voor ons allen.

Pauline van Zweden
Elburg, 10 januari 2026

COLUMN JERRY ALON

Veel oudheidkundige verenigingen in ons land vergrijzen. Dat is een gegeven, maar soms zijn er ouders die hun kind al op (zeer) jonge leeftijd lid maken van Arent thoe Boecop. Het bestuur was aangenaam verrast toen Jerry Alon uit de Ellestraat zijn dochtertjes Fien en Kee als lid van Arent thoe Boecop aanmeldde. Over deze bijzondere aanmelding schreef de enthousiaste vader een prachtige column.

Lieve Kee,

Op het moment dat ik dit open schrijven aan jou richt is je leeftijd zelfs in maanden nog niet van de nul af. Daarom ben ik er vrij zeker van dat als de inkt van deze brief is opgedroogd jij niet alleen in ons gezin meer de jongste bent. Want vandaag heeft ondergetekende – je vader – jou als lid aangemeld van de oudheidkundige vereniging van onze stad. Waarom, het gaat richting ironie om een pasgeborene – met enkel toekomst in het vooruitzicht – aan te melden voor een vereniging die zich vooral kenmerkt door omzien? Toch is het je vader bittere ernst. Ik hoop oprecht dat je het nu volgende zo goed mogelijk zult gaan begrijpen. Kee, je kunt niet beslissen dat je jouw succes wel even zelf gaat maken. Sterker nog, jouw welbevinden hangt grotendeels af van iets dat haast tegenovergesteld is aan het "ik". Jouw welbevinden wordt bepaald door iedereen en alles met wie en wat jij samen vormt.

Grote zus Fien en Kee.

En hoe meer je dat begrijpt, hoe meer het leven jou zal geven. Het is zelfs een belangrijke reden waarom je juist hier vandaan komt.

Drie jaar geleden kwamen wij hier wonen. We waren nieuwelingen in een volledig vreemde stad, zelfs al konden we de ansichtkaart met de groeten uit erop wel dromen. Onze stad is daarnaast geen stad die zich meteen prijsgeeft. Ze kan ook behoorlijk ondoorgrondelijk zijn. Maar toch bleek onze stad niet zo gesloten als de indruk die soms over haar geschetst wordt. Haar deur ging namelijk wel degelijk voor ons open, du moment dat wij onze stad zelf ook open en oprecht tegemoet gingen. Als je vader ben ik ervan overtuigd dat jij Elburg net zo zult omarmen als je ouders en je zusje. Net als je zusje zul je ongetwijfeld worden verwelkomd door zoveel mensen in

Kee, het jongste lid van Arent thoe Boecop..

deze stad. Toch zul je onze stad maar deels vinden in alle mensen die je hier tegenkomt. Niet alleen omdat lang niet alle mensen onze stad echt kennen, maar ook omdat onze stad al bijna 800 jaar ouder is dan al deze mensen. En precies daarom is het zo belangrijk dat je altijd toegang hebt tot wat onze stad was voordat deze mensen werden geboren. Daarom ben je straks het jongste lid van de oudheidkundige vereniging. Want als we eerlijk zijn, Kee: Elburg staat er nog bij als een beeld van weleer, maar het wordt steeds minder gedragen door de sokkel van mentaliteit en bewustzijn waarop dat beeld is gebouwd. Het decor staat fier overeind, maar het verhaal van haar oorsprong wordt alsmaar dunner. Minder gedeeld. Minder doorleefd. Minder geprioriteerd. Juist daarom is deze vereniging, waarvan jij straks het jongste lid bent, zo belangrijk.

Fien met haar pas geboren zusje Kee.

Ze bewaarde niet alleen Kop van 't Ende en de palingrokerij, ze opende tevens de deuren van Die Poort richting de rest van ook jouw wereld.

Kee, een goed voorbeeld van de Elburger mentaliteit waarmee dit voor elkaar is gekomen wordt belichaamd door een andere jongste in onze oudheidkundige vereniging. Namelijk het jongste erelid van de vereniging. Barend Bosman is een echte Elburger; eigen, volhardend en niet geneigd tot een compromis aan zijn stil ethos. En daarnaast zo consequent dat je gerust kunt zeggen dat zijn camerawerk en bezieling nagenoeg de hele Elburger

beeldcultuur overeind houdt. Niet voor de glorie, maar voor een hele goede zaak: het culturele welbevinden van de stad.

Snap je nu Kee, dat er met jouw lidmaatschap van deze vereniging goed wordt gezorgd voor de geschiedenis en de cultuur van onze stad? Snap je, dat jij door dit goede werk veel meer gaat begrijpen van deze stad? Snap je nu, dat jij door deze zorg voor – en het begrip van onze stad veel beter gaat voelen. En dat jouw welbevinden zo'n ernst is voor je vader dat hij niet anders kan dan jou aanmelden voor deze vereniging? Nee, lieve Kee. Dat snap je

uiteraard nog lang niet. Maar tegen de tijd... Tegen de tijd dat jij het Gruithuis op je duimpje kent en de botter van de kotter kunt onderscheiden is er geen weg meer terug. En ook geen wil meer terug, naar de nog onbeschreven band met de stad waarin je enkele weken geleden helemaal onbeschreven arriveerde. Echter vandaag ben je al een jongste lid. En wie weet morgen, misschien wel het jongste erelid. Maar altijd zegt dit lidmaatschap: je hoort ergens bij. Niet als stralend middelpunt, maar als onderdeel van een blakend samenzijn. Welkom, Kee. In de tijd. In de stad. In de vereniging.

AGENDA

In de komende maanden staan de volgende activiteiten gepland:

24 februari 2026

Lezing over de Zuiderzee, de Zuiderzeesteunwet, bidders en kotters

door Willem van Norel.

Na de pauze hoopt Barend Bosman enkele films over de kotters te laten zien.

Plaats: Ons Huus op de Hoge Enk

Aanvang: 19.30 uur

Vrije toegang

10 maart 2026

Algemene Ledenvergadering

met een terugblik op het afgelopen jaar. Naast de financiële stukken zullen ook de jaarverslagen van de diverse werkgroepen aan de orde worden gesteld.

Na de pauze zal Rien Oostveen een dia-lezing verzorgen over de winkeltjes en ambachten op de Hoge Enk en in Doornspijk.

Plaats: Ons Huus op de Hoge Enk

Aanvang: 19.30 uur

Vrije toegang

21 maart 2026

Optreden van toneelvereniging Zalk in het Buurtgebouw met het toneelstuk Puinhoop in de kringloop.

De voorstelling zal deels in het dialect worden gespeeld.

Plaats: Buurtgebouw Oostendorp

Aanvang: 14.00 uur en 19.30 uur

Entree: 10 euro

7 en 9 april 2026

Lentewandelingen door de binnenstad van Elburg.

Gert en Willem van Norel verzorgen twee bijzondere wandelingen door de straten en de stegen van de binnenstad.

Er kunnen maximaal 50 leden

(2 groepen van 25 mensen) per avond deelnemen.

We verzamelen om 19.30 uur in de Krommesteeg bij het Gruithuis.

Aanmelden vooraf is vereist

(E-mail: secretaris@arentthoeboecop.nl)

12-13 april 2026

Nachtelijke wandeling van 21 kilometer naar

Heerde. De lopers zullen op 13 april om 07.00 uur deelnemen aan de herdenking van de twaalf oorlogsslachtoffers bij de Klementbrug.

Vertrek vanaf de Vischmarkt: 's nachts om 02.00 uur.

Er bestaat ook de mogelijkheid om na de ceremonie terug te wandelen naar Elburg.

Opgave verplicht bij Willem van Norel via het e-mailadres: willemvannorel56@gmail.com

4-5 mei 2026

Jaarlijkse dodenherdenking op de begraafplaats aan de Nunspeterweg, bij de Joodse begraafplaats en bij het Verzetsmonument.

Na de ceremonie zal een groep hardlopers vertrekken naar Wageningen.

Net als in voorgaande jaren hoopt een aantal leden van Arent thoe Boecop deel te nemen aan de traditionele Vuurloop (in estafettevorm) vanuit Wageningen, de stad der bevrijding. Ook dit keer wordt er samengewerkt met (sponsor) Van Gelder Groep.

De algehele coördinatie is in handen van Arent thoe Boecop en Oranjecomité Elburg.

30 mei 2026

Wandelen op Schokland.

We bezoeken deze dag het voormalige eiland Schokland, met name om te wandelen. Er zijn twee mogelijkheden: een lange wandeling van 12 kilometer en een korte wandeling van 6 kilometer. Tijdens de wandeling zal er over de historie van het eiland worden verteld, maar er zal ook kennis worden gedeeld over de flora en fauna van Schokland. Mogelijk brengen we ook een bezoek aan de zogeheten Gesteentetuin.

Opgave vooraf is noodzakelijk bij Willem van Norel via het e-mailadres: willemvannorel56@gmail.com

Alles is onder enig voorbehoud. Houd de media en onze website in de gaten. We versturen daarnaast op termijn nog enkele digitale Nieuwsbrieven. Indien u nog geen Nieuwsbrieven ontvangt, geef dan uw e-mailadres door aan onze ledenadministrateur, Joop Zwart.

BAREND BOSMAN BENOEMD TOT ERELID VAN ARENT THOE BOECOP

Dinsdagavond 11 december werd Barend Bosman (1960) wegens zijn grote verdiensten voor de oudheidkundige vereniging benoemd tot erelid van Arent thoe Boecop. In een gezellig ingericht Gruithuis aan de Krommesteeg waren zijn familie en zijn vrienden uitgenodigd voor deze bijzondere ceremonie. Onder de genodigden was ook erelid Philip Docter aanwezig. .

Volkomen onwetend en verbaasd werd Barend ontvangen door voorzitter Pauline van Zweden. Zij heette Barend welkom en vertelde hem dat zijn vriend Willem van Norel hem graag wilde toespreken.

Vice-voorzitter Willem van Norel blikte terug op de afgelopen 32 jaar, waarbij Barend zich enorm heeft ingezet voor het maken van vele films voor de visserijavonden. Barend bleek in totaal 55 documentaires over het visserijverleden van Elburg te hebben gemaakt. Tijdens 51 avonden hadden in totaal naar schatting 14.000 mensen kunnen genieten van de door Barend gemaakte films.

Barend werkte in al die jaren nauw samen met Willem van Norel. Samen interviewden en filmde ze tientallen oud-vissers, vissersvrouwen en mensen die werkzaam waren geweest in de nevenbedrijven.

Barend Bosman maakte daarnaast ook prachtige documentaires voor Museum Sjoel Elburg, voor de visafslag en voor de palingrokerij aan de Rozemarijnsteeg. Heel veel bijzondere evenementen van Arent thoe Boecop werden in de afgelopen decennia door Barend

Barend Bosman ontvangt van Pauline van Zweden de oorkonde en de speld tijdens zijn benoeming tot erelid van Arent thoe Boecop.

Een deel van de door Barend Bosman gemaakte documentaires uit de afgelopen 30 jaar.

vastgelegd. Een bijzondere reportage maakte Barend over Leni Duijzend (1928-2019), die als Joods meisje in Oosterwolde, in Vierhouten en in Elburg op zes verschillende adressen was onderdoken.

Samen met zijn vrouw Nelleke bezorgt Barend al vele jaren de publicaties van Arent thoe Boecop. En voor de visafslag en de palingrokerij is Barend nog steeds

actief als vrijwilliger bij het uitvoeren van (technische) klussen.

Na de uitgebreide toespraak, die met prachtige beelden werd ondersteund, kreeg Barend uit handen van voorzitter Pauline van Zweden een oorkonde en een zilveren speld uitgereikt. Pauline droeg daarbij een door haarzelf geschreven gedicht voor, waarbij ze haar bijzondere waardering voor de laureaat uitsprak.

BIJZONDERE SCHENKING

Met enige regelmaat ontvangt ons bestuur bijzondere dingen van onze leden.

Van de familie van wijlen Gerrit

ten Have (1939-2025) kregen we een prachtige collectie schilderijen, die door Gerrit zelf waren gemaakt. Daarnaast schonken de nazaten twee prachtige

bottermodellen (EB 69 en EB 16) bestemd voor onze palingrokerij. We zijn de familie Ten Have zeer dankbaar voor deze waardevolle schenkingen!

LEZING LOTTE JENSEN OVER WATERSNOODRAMP 1825

Op 28 oktober 2025 hield professor dr. Lotte Jensen een boeiende lezing over De stormvloed van 1825 en de Nederlandse strijd tegen het water in dorpshuis Ons Huus op de Hoge Enk. Er waren deze avond maar liefst 180 bezoekers.

Tweehonderd jaar na de ramp van 1825 lijkt de bijna vergeten ramp herontdekt. In deze lezing blikte Lotte Jensen terug op het verleden vanuit een hedendaags perspectief. De hoogleraar ging uitgebreid in op de vraag hoe deze ramp zich verhoudt tot andere grote rampen. Wat maakte deze watersnoodramp zo uniek?

De stormvloed van 1825 is niet meteen in ons collectieve geheugen gegrift. De ramp, die de Zuiderzeekust in dat jaar trof, veroorzaakte grote verwoestingen, eiste honderden slachtoffers en deed veel vee verdrinken. Duizenden boerderijen en andere gebouwen spoelden weg of raakten ernstig beschadigd. De stormvloed, die ook de Duitse en Deense waddenkust trof, was de grootste natuurramp van de 19de eeuw in Noordwest-Europa.

De lezing van Lotte Jensen was een vervolg op de lezingen over de watersnoodramp van 1825 die de Kamper historicus Theo van Mierlo op 6 februari 2025 hield in de Boonzaal van het Nationaal Orgelmuseum en in het Lokaal Bloemstraat.

Beide lezingen werden georganiseerd door het Noord-Veluws Archief (NoVA) in samenwerking met Arent thoe Boecop.

Prof. dr. Lotte Jensen hield op 28 oktober 2025 een interessante lezing in Ons Huus op de Hoge Enk.

De Sint-Ludgeruskerk raakte tijdens de verwoestende golven van de watersnoodramp in 1825 zwaar beschadigd [Noord-Veluws Archief].

NAMENMONUMENT ONTHULD BIJ DE LUDGERUSKERK

In het kader van het herdenkingsjaar met betrekking tot de watersnoodramp van 1825 is op vrijdag 3 november 2025 een monument met de namen van de slachtoffers onthuld. De onthulling werd gedaan door Pauline van Zweden als voorzitter van Arent thoe Boecop en door wethouder Lennart Oosterloo.

Wethouder Lennart Oosterloo vond het monument een waardevolle toevoeging aan de geschiedenis:

"Hierdoor blijven we ons bewust van rampen die ons kunnen overkomen. Met dit monument houden we de watersnoodramp van 1825 in het collectieve geheugen. Ook memoreren we de 22 slachtoffers en houden we hun verhaal levend voor toekomstige generaties."

Het monument betreft een initiatief van enkele burgers uit de gemeente Elburg. Zij vroegen om een blijvende herinnering aan deze vergeten ramp. Uiteindelijk heeft de gemeente Elburg het initiatief opgepakt. Zij hebben dit in samenwerking gedaan met het bestuur van de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop en de medewerkers van het Noord-Veluws Archief. Die stond het afgelopen jaar uitgebreid stil bij de watersnoodramp van 1825. Dit gebeurde met diverse lezingen, een fietsroute, een rondreizende tentoonstelling en een indrukwekkend theaterstuk op 10 en 11 oktober 2025. Hiermee heeft het archief de gevolgen van de stormvloed voor de regio met succes onder de aandacht gebracht.

Niet alleen het monument houdt de herinnering aan de ramp levend. Ook de digitalisering van het archief

Pauline van Zweden en wethouder Lennart Oosterloo onthullen het namenmonument bij de Ludgeruskerk.

Onthulling van het namenmonument bij de Ludgeruskerk ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de watersnoodramp van 1825.

van de Commissie Zeevloed is een blijvend resultaat van het afgelopen jaar. Dankzij dit project kan iedereen nu vanuit huis grasduinen in een schat aan documenten over de stormvloed van 1825.

Arent thoe Boecop ziet het monument

als een waardevolle aanvulling op het historisch erfgoed van Elburg en omgeving. Het gedenkteken vormt een tastbare plek om stil te staan bij de ramp en het grote verlies dat met name de toenmalige gemeente Doornspijk destijds trof.

TERUGBLIK LEZING OVER DE RAZZIA IN PUTTEN

Op 4 november vond de Algemene Ledenvergadering plaats in dorpshuis Ons Huus op de Hoge Enk. Penningmeester Lammert van het Goor presenteerde de begroting voor het jaar 2026. De begroting werd vervolgens door de leden goedgekeurd.

Aansluitend verzorgde historicus Evert de Graaf een indrukwekkende lezing over de gevolgen van de razzia (begin oktober 1944) in Putten. Evert is een begenadigd spreker en een grote bron van kennis over de razzia van Putten. Als vergelding voor een aanslag op

een auto met Duitse militairen van de Wehrmacht werden op 2 oktober 1944 vanuit Putten 659 mannen afgevoerd naar Kamp Amersfoort. In Amersfoort werden 58 mannen vanwege gezondheidsredenen weer vrijgelaten. Op 11 oktober 1944 werden 601 mannen vanuit Amersfoort gedeporteerd naar het concentratiekamp Neuengamme. Tijdens dit transport wisten nog 13 mannen uit de trein te springen. Na de oorlog keerden slechts 48 mannen terug. In totaal kwamen 552 mannen om het leven. De meeste slachtoffers

stierven door ondervoeding, door dwangarbeid of door in de kampen opgelopen ziektes.

Evert de Graaf besprak tijdens zijn lezing uitvoerig de gevolgen van de razzia van Putten. Hoe ging men in Putten om met het verdriet? En hoe werden de 48 overlevers ontvangen? Hoe was de opvang en de begeleiding van de nabestaanden, maar ook van de groep die de kampen had weten te overleven?

Er was een zeer goede belangstelling voor deze zeer interessante lezing.

SUUKEBIETEN VERSIEREN TIJDENS SONDE MARTEN

Op dinsdagmiddag 11 november 2025 kregen 35 enthousiaste kinderen van de groepen 7-8 van de basisscholen De Wildemaet uit Elburg en de PWA uit Oostendorp de gelegenheid om suikerbieten te snijden. Ieder jaar lopen honderden kinderen op 11 november tegen schemerdonker met een lampion of een lichtje door de sfeervolle Elburger binnenstad. Een traditie die meer dan honderd jaar oud is. Aan het begin van de vorige eeuw liepen kinderen niet met lampions, maar met uitgeholde en versierde suikerbieten langs de deuren. Deze traditie werd vóór de oorlog met name door dominee H.J. Olthuis gestimuleerd. Naast het Sint-Maartenfeest was de in Elburg geboren predikant en

Juf Willemijn Zwart geconcentreerd bezig met de begeleiding van de kinderen in het Gruithuis.

ereburger ook de grote animator van het Palmvasenfeest (met versierde broodzwaantjes) en het zogeheten nootjes pikken.

In het Gruithuis aan de Krommesteeg organiseerde de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop het uithollen en snijden van de rode suikerbieten. Deze bieten waren voor speciaal voor het Sonde Martenfeest verbouwd door de familie Tichelaar uit Oostendorp.

Vrijwilligers van de vereniging hielpen de leergierige en overenthousiaste kinderen met het versieren van de suikerbieten. De kinderen bleken heel creatief te zijn door bijvoorbeeld bottertjes, huisjes, allerlei figuurtjes en de Vischpoort in de bieten te snijden.

Na afloop van het snijden van de bieten werd door de kinderen gezamenlijk het oude Sonde Martenlied gezongen. Verrassend genoeg bleken veel kinderen de tekst van het liedje te kennen. De bijzondere bijeenkomst werd afgesloten met het maken van een groepsfoto. Daarna begonnen de kinderen met hun prachtig versierde suikerbieten aan de rondgang door de Elburger binnenstad. Arent thoe Boecop hoopt dat veel kinderen jaarlijks op 11 november de tekst van het traditionele Sonde Martenlied uit volle borst zullen zingen:

Sonde sonde Marten
De koonen dragen starten
De kalvers dragen hoorens
Rieke rieke torens
Hier woont zo'n rieke man
Die zoveule geven kan
Veule kan e geven
Zalig zal e leven
Stook vuur, stook vuur
Sonde Marten is zo duur

De uitgeholde en voorbereikte bieten staan gereed om versierd te worden door de kinderen.

De kinderen deden hun uiterste best om de bieten mooi te versieren.

De kinderen met de begeleiders tijdens het versieren van de suikerbieten.

Vol trots poseren de kinderen met hun suikerbieten voor de palingrokerij aan de Rozemarijnsteeg.

TERUGBLIK HISTORISCHE MAALTIJD

Op donderdag 13 november vond weer de jaarlijkse Historische Maaltijd plaats bij restaurant De Haas. De avond stond in het teken van de Zuiderzeesteunwet die 100 jaar geleden in het leven geroepen werd. Willem van Norel vertelde, tussen de gangen door, op zijn boeiende manier over de drooglegging van de Zuiderzee en wat dat betekende voor de Elburger vissers. Hij liet daarbij prachtige beelden zien en greep daarbij terug op de verhalen van de vissers zelf.

Onze gasten kregen een menu opgediend in de stijl van het thema. Met uiteraard vis, maar ook met vlees, dat symbool stond voor het vee dat zou komen te grazen in de drooggelegde polders. Hoogtepunt van de maaltijd was de grote 'bitterbal' vanwege de bittere tijd voor de toenmalige vissers. Het past ons om restaurant De Haas een grote pluim te geven voor de bediening. Speciaal voor de Historische Maaltijd had het personeel geoefend om te

serveren op een ouderwetse, galante manier. Deze manier van bedienen komt voort uit de klassieke hof- en restauratie-etiquette uit de 17e/18e eeuw.

Het was een leuke verrassing dat hiermee zoveel moeite was geïnvesteerd voor onze oudheidkundige vereniging.

Pauline van Zweden
Elburg, 6 januari 2026

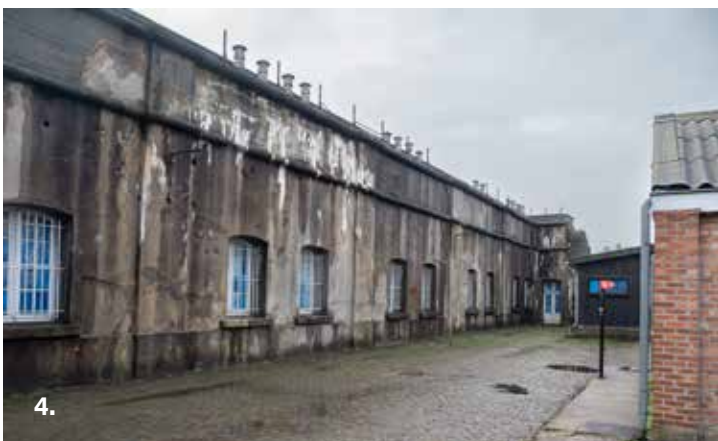
TERUGBLIK EXCURSIE BREENDONK EN MECHELEN

Op zaterdag 15 november organiseerde Arent thoe Boecop een buitengewoon interessante excursie naar het voormalige concentratiekamp Fort Breendonk (bij Antwerpen) en het Holocaustmuseum in de Dossinkazerne in Mechelen. Deze (internationale) excursie gaf een indringend beeld van de vervolgingen en de deportaties van de Belgische Joden. De dag begon met een bezoek aan het strafkamp "Breendonk" even ten zuiden van Antwerpen. Een verschrikkelijke plaats, waar veel gevangenen werden gemarteld en de dood vonden. Drie deskundige gidsen verzorgden de rondleidingen. In de middaguren werd in Mechelen

het indrukwekkende museum Kazerne Dossin bezocht, van waaruit 25.843 Belgische Joden werden gedeporteerd naar de vernietigingskampen. Uniek was dat onze groep in het museum meedeed aan het project Elke Naam Telt. Marijke Weterholt heeft haar ervaring met dit project opgeschreven. Na het bezoek aan het Holocaustmuseum wandelde de groep naar het historische centrum van Mechelen, waar de deelnemers gezamenlijk de indrukwekkende Sint-Romboutskathedraal bezochten. Daarna was er nog bijna twee uur vrije tijd om te ontspannen. Samenvattend: De deelnemers hebben een buitengewoon indrukwekkende excursie beleefd!

Het gangenstelsel in de bunkers van Fort Breendonk.

1. De binnenplaats van Fort Breendonk.
2. De museumruimte waar de kinderen als slachtoffers in beeld zijn gebracht.
3. De Sint-Romboutskathedraal in Mechelen.
4. Zicht op de buitenkant van het cellencomplex in Fort Breendonk.
5. Een inblikje in het museum in Mechelen met de wand waarop de slachtoffers in beeld zijn gebracht.
6. Gerrie en Aart Docter schrijven de naam op van een Joods oorlogsslachtoffer die vanuit Mechelen werd gedeporteerd.
7. Gert van Norel spreekt in de studio een naam in van een Joods slachtoffer.

PROJECT ELKE NAAM TELT

Op de website van het Holocaustmuseum Kazerne Dossin werd (wordt) het project als volgt omschreven:

Met het project Elke naam telt wil Kazerne Dossin de 25.843 mensen herdenken die tijdens de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd werden uit de Dossinkazerne. Elke naam wordt ingesproken door een unieke deelnemer, waardoor je een persoonlijke connectie maakt met een gedeporteerde. Zodra het project is afgerond, spelen we alle opnames continu af in het Memoriaal (gedachtenisruimte). Op de plaats waar hun namen werden afgenomen, geven we die samen terug.

Op 15 november 2025 waren ruim 18.000 namen ingesproken. De Elburger deelnemers aan de excursie konden daar 51 nieuwe namen aan toevoegen.

Marijke Weterholt werd gekoppeld aan de naam van Mordechai Ehrenfeld (1936-1942). Bij thuiskomst heeft Marijke onderzoek gedaan naar het korte leven van Mordechai. Zij stuurde ons onderstaand verhaal:

Ik ben geboren op 26 oktober 1945 en kreeg de naam Mordechai Ehrenfeld toegewezen, geboren 26-10-1936. Het kind was bij deportatie 5 jaar en ik wilde meer over hem te weten zien te komen en dat lukte.

Het gezin Ehrenfeld kwam uit Keulen en bestond uit: Vader Abraham, moeder Klara en vier kinderen: Dora (1932), Bella (1934), Mordechai (1936) en Goldine (1938). Aangezien het steeds onveilig en gevaarlijker werd voor de Joden vluchtte moeder Klara met haar kinderen net voor de Kristallnacht naar België. Haar man werd vastgehouden bij de grens met Polen en kon zich pas in 1939 bij zijn gezin voegen in Antwerpen.

Het was hun bedoeling naar Amerika te gaan waar een neef van Abraham woonde. Dat mislukte want 1 september brak WO II uit en zaten ze vast in België. In mei 1940 werd België bezet.

Tijdens een tweede grote razzia op Joden in augustus 1942 werden moeder Klara en haar kinderen Dora, Bella en Mordechai overgebracht naar de Dossinkazerne. Abraham was inmiddels opgepakt en als dwangarbeider naar Noord-Frankrijk gestuurd om daar te werken aan de Atlantikwal.

Het jongste meisje Goldine werd door haar moeder meegegeven met het

dienstmeisje Delphine Janssens. Moeder Klara en haar andere kinderen gingen op 1 september 1942 op transport naar Auschwitz-Birkenau en werden zo goed als zeker direct na aankomst vermoord in de gaskamers. Mordechai was op dat moment bijna 6 jaar.

Vader Abraham werd twee maanden later met andere Joodse dwangarbeiders naar het werkkamp van Auschwitz-Birkenau gedeporteerd en na de evacuatie van dit kamp, waarbij de Duitsers alle documenten hadden vernietigd, was het vrijwel zeker dat hij deze deportatie niet heeft overleefd.

De kleine Goldine werd opgenomen in het gezin van Leo en Marie Janssens, de schoonfamilie van Delphine. Ze overleefde daardoor de oorlog. Na de oorlog bleek dat niemand van haar familie Auschwitz had overleefd en ze emigreerde naar Amerika, waar een oom van haar woonde. Ze trouwde met Naftali Teicher en kreeg drie kinderen, kleinkinderen en zelfs een achterkleinkind. Ze hield contact met de beide families Janssens, die uiteindelijk de Yad Vashem onderscheiding kregen voor het redden van Goldine.

*Marijke Weterholt
Elburg, 31 december 2025*

PALINGROKERIJ ONTVING PRACHTIG BEDRAG VAN DE RABOBANK NOORDVELUWE

De projectgroep van de voormalige palingrokerij aan de Rozemarijnsteeg 25 in Elburg kreeg onlangs bericht dat de Rabobank Noord Veluwe een forse subsidie heeft toegekend van 15.000 euro. Namens de bank overhandigden Johan Beun, Dirk Oldenbroek en Lusine Grigoryan de cheque aan de bestuurders Willem van Norel en Joop Zwart.

De palingrokerij is op 1 december 2023 door de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop gekocht van Frank en Mini van Triest. Daarmee werd de rokerij geborgd voor de toekomst. Het pand was sinds 1891 eigendom van drie generaties Van Triest.

Inmiddels zijn flinke stappen gezet in de renovatie en de museale inrichting van het unieke pand. Bij de renovatie speelt verduurzaming van het gebouw een belangrijke rol. De Rabobank vond dit gegeven bij de toekenning van de subsidie belangrijk. Daarnaast zijn educatie voor jongeren en het behoud van het oude ambacht belangrijke speerpunten voor de rokerij. Naast de palingrokerij vormen de touwbaan, de voormalige visafslag, de Botterwerf en smederijmuseum De Hoefhamer een uniek ensemble in Elburg voor het behoud van oude ambachten.

Johan Beun is lid van de ledenraad én van de commissie Coöperatief Dividend Rabobank Noord Veluwe. Hij motiveerde de keuze van de toekenning van de financiële bijdrage:

Rabobank omarmt het project van de palingrokerij in Elburg van harte vanwege het behoud van het historische pand in combinatie met de mooie missie die de mensen achter dit unieke project uitdragen. Met name jongeren worden op een uitdagende en prikkelende manier geconfronteerd met het unieke ambachtelijke verleden van Elburg.

Dirk Oldenbroek, Lusine Grigoryan en Johan Beun bij het sponsorenbord in de palingrokerij.

Joop Zwart, Willem van Norel, Johan Beun, Dirk Oldenbroek en Lusine Grigoryan poseren met de cheque van de Rabobank bij de palingrokerij.

Hessel Westerink actief als roker in de voormalige palingrokerij van zijn grootvader Frank van Triest (Foto Rob Clement).

WINTER IN DE VESTING

Tijdens Winter in de Vesting was Arent thoe Boecop op drie fronten actief. In het Gruithuis en in de palingrokerij waren op vrijdag 12 december en op zaterdag 13 december verschillende activiteiten. Daarnaast vonden er op zaterdagmiddag drie bijzondere torenbeklimmingen plaats.

Gerjan Ruijter vertelde in het Gruithuis op beide dagen bijzondere verhalen. In zijn rol als Marinus Kramer reisde deze marskramer stad en land af om zijn kleine huishoudelijk artikelen te verkopen. Tijdens zijn reizen maakte hij kennis met veel verschillende mensen. Hij hoorde de mooiste sprookjes en volksverhalen. Ruilhandel was hem niet vreemd. Daarom had Marinus een magazijn vol met spullen met de mooiste verhalen.

Gerjan vertelde zijn verhalen in de namiddag en in de vooravond van beide dagen. Tijdens hun bezoek aan het Gruithuis konden de bezoekers koffie drinken en heerlijke pickballen (naar het recept van Joop Cohen) nuttigen.

Willem van Norel vertelde op vrijdagavond en op zaterdagavond tijdens vier minilezingen ijzingwekkende verhalen over barre winters. De Elburger vissers hadden hem in de loop der jaren veel verhalen verteld over hun avonturen op het ijs tijdens het vissen op spiering. Een van de strengste winters was die van 1929, toen de Zuiderzee dertien weken dichtgevroren was. Willem vertelde zijn verhalen aan de hand vijftien Elfstedentocht winters. De winterverhalen werden ondersteund met prachtige beelden.

Rondleiding op de toren van de Sint-Nicolaaskerk.

*Zicht vanaf de toren van de kerk op zaterdagmiddag 13 december 2025 om 16.00 uur.
Foto Gerrit Westerink.*

Marskramer Gerjan Ruijter tijdens zijn optreden in het Gruithuis.

Beeld van de rookkasten in de palingrokerij.

In de palingrokerij aan de Rozemarijnsteeg 25 waren op beide dagen doorlopend rondleidingen. Door Joop Bosman en zijn dochter Marja werd op de ouderwetse manier haring in de pan gebakken. Daarnaast rookten Aart Plender en Hessel Westerink op beide dagen op ambachtelijke manier rode poon. Enkele gidsen vertelden op de sfeervol ingerichte bovenverdieping van de rokerij verhalen over het visserijverleden van Elburg.

Hessel Westerink controleert het vuur in de hang.

Op zaterdagmiddag 13 december vonden er drie bijzondere torenbeklimmingen plaats. Gids Willem van Norel vertelde de deelnemers op de tweede zolderverdieping bijzondere verhalen over de toren van de Sint-Nicolasakerk, over de torenbrand van 1693, de klokken, het carillon en over de luchtbeschermingsgroep tijdens de jaren 1939-1940. Als kers op de taart kon er op de toren worden genoten van een prachtig uitzicht op de sfeervol verlichte stad.

Visbakker Joop Bosman met zijn dochter Marja tijdens het bakken van de haring vanuit de pan.

DONATIES PALINGROKERIJ

Arent thoe Boecop was zeer verrast om van ons oud-bestuurslid Wim Hogenkamp 500 euro te ontvangen voor de palingrokerij. Ook ons lid Coen van der Zwaag doneerde uit grote waardering voor het project 500 euro aan de rokerij.

Van het Cultuurfonds Gelderland werd in november 2025 een prachtig bedrag van 10.000 euro ontvangen voor het verduurzamen en de herinrichting van de palingrokerij.

Het Hendrik Mullerfonds zegde een bedrag toe van 2.750 euro voor de

herinrichting van de palingrokerij. Bert Draaijer, directeur van Duratherm (aardwarmtesystemen), toonde zich bereid om de vervanging van de meterkast in het gebouw te financieren. Uiteraard zijn we alle sponsors enorm dankbaar voor hun financiële steun voor de palingrokerij. Op het sponsorenbord in de rokerij staan de namen van deze financiers met ere vermeld.

Begin december zijn acht tekstpanelen met mooie foto's op de muren van de rokerij bevestigd. Daarnaast is de

palingrokerij door Robert Hoffmann voorzien van een nieuwe (veilige) meterkast. Alle oude elektriciteitskabels zijn door Barend Bosman verwijderd. Door Robert en Barend zijn op diverse plekken in de rokerij stopcontacten en nieuwe aansluitingen gemaakt. Op dit moment wordt door Lex Terpstra de laatste hand gelegd aan de bouw van een miniatuurbotter, de koopschuit EB 70. Zijn buurman Gerrit van Wijhe heeft een prachtige vitrinekast voor deze botter gemaakt.

EERVOLLE PRIJS VOOR VOORMALIGE TRAMREMISE

De Jumbo-winkel van Gerrit Roeke in Elburg is begin november 2025 uitgeroepen tot Mooiste Supermarkt van Nederland. De supermarkt, gevestigd in de oude tramremise, laat volgens het juryrapport in optima forma zien hoe erfgoed, duurzaamheid en winkelkwaliteit kunnen samenkomen.

Voorzitter Pauline van Zweden heeft directeur Gerrit Roeke namens Arent thoe Boecop een mooi pakketje gebracht en hem tevens namens het bestuur van harte gefeliciteerd met deze prachtige erkenning.

Gerrit Roeke krijgt uit handen van Pauline van Zweden een pakketje overhandigd.

WEBSITE ELBURG IN OORLOGSTIJD

In het afgelopen jaar is de website www.elburginoorlogstijd.nl aangevuld met vele oorlogsverhalen. Inmiddels is de website gevuld met ruim 200 artikelen. Bij de voorbereiding van de bijzondere expositie 40-45 in objecten (in april en mei 2025) zijn veel bijzondere voorwerpen ingebracht. Deze 40 objecten hebben allemaal een plekje gekregen in de rubriek Voorwerpen.

De groep van ooggetuigen van de Tweede Wereldoorlog wordt helaas steeds kleiner. In de rubriek Informanten kunnen de bezoekers maar liefst 40 bijzondere ooggetuige-verslagen lezen.

De rubriek Oorlogsdocumentaires bevat 9 prachtige filmpjes die zijn gemaakt door Sander Klugt uit Nunspeet. Op diverse locaties in de gemeente Elburg vertelt Willem van Norel de aangrijpende oorlogsgeschiedenissen die daar hebben plaatsgevonden.

In de rubriek Oorlogsverhalen kunnen de bezoekers van de website 40 indrukwekkende verhalen uit de oorlog lezen. Het laatste verhaal in deze serie gaat over het oorlogsslachtoffer Gerrit Jan Bosch (1916-1945). Hij stierf op 19 april 1945, op de dag dat Elburg en Doornspijk werden bevrijd. Vijf maanden na zijn dood beviel zijn vrouw Sara Fidder van een tweeling: Gerrie en Lenie Bosch. Op 21 september 2025 vierden de beide zussen hun tachtigste verjaardag.

Afgelopen jaar zijn wederom diverse verhalen aan de website toegevoegd. De oorlogsherinneringen van Willy Schenk-Amptmeijer (1934), Joop Witter (1929) en Gerrit Zwep (1930) uit Zwijndrecht zijn kort geleden toegevoegd aan de website.

De website wordt vormgegeven door Pauline Land. Willem van Norel doet de research, verzamelt de foto's en schrijft alle teksten. We nodigen u uit om regelmatig van deze prachtige website kennis te nemen.

Gerrit Zwep als dienstplichtig militair. Zijn oorlogsherinneringen zijn toegevoegd aan de website.

Printscreen van een deel van de website.

GRAFMONUMENT VAN GERRIT WESTERINK

Op iedere begraafplaats bevinden zich grafstenen met een bijzonder verhaal. Voor genealogen vormen begraafplaatsen vaak een interessante bron voor familieonderzoek. Helaas zijn in de loop der jaren veel graven geruimd. Daarbij zijn gemeenten niet altijd even zorgvuldig te werk gegaan.

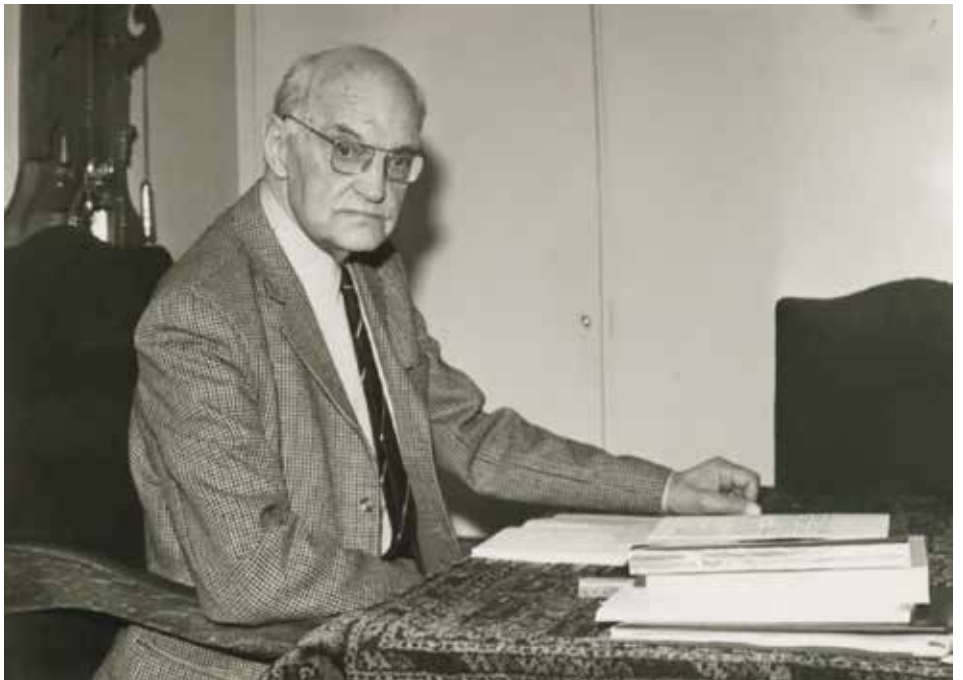
Voormalig stadshistoriëschrijver en ereburger van Elburg, mr. dr. G. Westerink stierf op 8 september 1987 in Ermelo. Gerrit Westerink bereikte de hoge leeftijd van 94 jaar. Gerrit Westerink was tot kort voor zijn overlijden bezig met historisch onderzoek. Zijn wens was om in zijn geboorteplaats Elburg begraven te worden.

Gerrit Westerink werd op zaterdag 12 september 1987 begraven vanuit de Sint-Nicolaaskerk in Elburg. In dezelfde kerk was hij in 1893, kort na zijn geboorte, ook gedoopt.

Gerrit Westerink werd op 29 mei 1893 in Elburg geboren. Zijn vader Dirk Westerink (1837-1899) was visser op een pluut (EB 29) en viste voornamelijk met zijden netten op bot. Gerrit was het jongste kind uit het tweede huwelijk van Dirk Westerink.

Dirk Westerink (Lange Dirk) en Geertje van de Put trouwden op 4 augustus 1866 te Elburg. Geertje was een dochter van de landbouwer Marten Jan van de Put uit Doornspijk en Gerrigje van Veenhuizen.

Kort na haar huwelijk beviel Geertje Westerink-van de Put op 30 september 1866 van een levenloos geboren zoontje. Het verdriet werd nog groter toen ze op 25 maart 1872 opnieuw een levenloos geboren kind (dochtertje) kreeg. Ruim tien jaar na hun huwelijk werden Dirk en Geertje verblijd met een gezond

Stadshistoriëschrijver mr. dr. G. Westerink achter zijn werktafel (1976).

geboren kind, Marten Jan Westerink. Hij zag het levenslicht op 27 november 1876. Op 5 februari 1881 beviel Geertje van twee levenloos (stil) geboren kinderen. Heel tragisch was dat Geertje enkele uren na deze bevallingen op 40-jarige leeftijd stierf. Vader Dirk bleef achter met zijn 4-jarige zoontje Marten Jan.

Marten Jan Westerink (1876-1941) was in latere jaren een markante verschijning in Elburg. Hij was vooral bekend onder zijn bijnaam Jan met de Baard.

Jan met de Baard was in zijn jonge jaren klerk, maar ook een tijdje broodventer. Zijn prachtige handschrift was in Elburg alom bekend. Veel Elburgers lieten hun (officiële) brieven door hem schrijven. Marten Jan Westerink was ongehuwd. Hij stierf op 28 juli 1941.

In de Elburger Courant van 1 augustus 1941 werd een klein artikeltje aan het overlijden van Jan met de Baard gewijd: Elburg. Alhier is maandagavond plotseling op de wal overleden de heer J. Westerink, de bekende Elburger, gewoonlijk genoemd Jan met de Baard.

Grafsteen van mr. dr. G. Westerink op de begraafplaats aan de Nunspeterweg.

In de gehele omtrek was hij bekend door zijn brieven schrijven voor particulieren aan hogere instanties. De overledene bereikte de leeftijd van 64 jaar.

Dirk Westerink trouwde na het overlijden van zijn eerste vrouw op 20 januari 1882 met de dertien jaar jongere Hendrikje van de Riet (1850-1926). Uit dit huwelijk werden zeven kinderen geboren. Na de dood van haar man in 1899 begon Hendrikje van de Riet met een kruidenierswinkelje. Op deze manier kon zij haar gezin (enigszins) onderhouden. Het oudste kind uit het huwelijk van Dirk Westerink en Hendrikje van de Riet was

Beert. Hij werd geboren op 15 december 1882, maar stierf al op 2-jarige leeftijd. Krisje Westerink (1884-1918) was de oudste dochter. Zij trouwde in 1903 met Hendrik Freerks de Boer (1877-1956), het hoofd van de lagere school aan de Bas Backerlaan. Krisje stierf op 15 november 1918 op 33-jarige leeftijd aan de gevolgen van de Spaanse griep. Het derde kind was Beert. Hij werd op 17 juli 1886 geboren en zou zich later in Enschede vestigen.

De tweede dochter was Neeltje Westerink (1888-1966). Zij trouwde in 1916 met de manufacturier Jan Jonker (1890-1965).

De jongste dochter was Jacoba Westerink (1891-1970). Zij trouwde in 1913 met de trammachinist Jan Hendrik Bleij (1886-1962).

Op 30 mei 1897 beviel Hendrikje van een stil geboren kind.

Gerrit Westerink was de jongste in het gezin van Dirk Westerink en Hendrikje van de Riet. Al op jonge leeftijd bleek dat Gerrit uitstekend kon leren. Na het voortgezet onderwijs volgde Gerrit een opleiding tot onderwijzer. Hij begon zijn loopbaan als onderwijzer aan de christelijke lagere school in Elburg. Daarna was hij enige tijd onderwijzer in Nunspeet.

Na het behalen van de akten MO Staatsinrichting en MO Staathuishoudkunde en Statistiek koos Gerrit Westerink in 1920 om in het middelbaar onderwijs te gaan werken. Hij was als leraars achtereenvolgens verbonden aan scholen in Alphen aan de Rijn, Amsterdam, Haarlem Bussum, Hilversum en Baarn. In 1958 ging Gerrit met pensioen.

In 1923 werd Gerrit Westerink ingeschreven als student aan de Vrije Universiteit in Amsterdam waar hij Rechten ging studeren. In 1929 deed Gerrit Westerink zijn doctoraal examen Rechten bij professor dr. H. Dooyeweerd.

Heel bijzonder was dat mr. Gerrit Westerink op 17 februari 1961 nog op 67-jarige leeftijd promoveerde tot doctor in de rechtsgeleerdheid aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Zijn proefschrift had als titel: *Doornspijk en Elburg, rechtshistorisch onderzoek naar de ontwikkeling van de gebruiks- en eigendomsrechten op de grond*. De dissertatie van mr. dr. Gerrit Westerink heeft onder andere bijgedragen tot een betere kennis van pre-feodale havezaten in Doornspijk en Elburg. Daarnaast bevat het proefschrift een nauwkeurige beschrijving van het ontstaan en de ontwikkeling van de stad Elburg. En verder heeft Westerink diepgravend onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de oude weiderechten op de Mheen.

In december 1973 benoemde de gemeenteraad mr. dr. G. Westerink officieel tot stadshistorienschrijver van Elburg. In die functie volgde hij de kort daarvoor overleden meneer W.L. Schouten op.

Mr. dr. Gerrit Westerink werd op 20 juni 1984 benoemd tot ereburger van de gemeente Elburg. Na dr. H.J. Olthuis was Gerrit Westerink daarmee de tweede burger van Elburg die deze titel kreeg toegewezen.

Mr. dr. G. Westerink heeft naast zijn proefschrift diverse publicaties over zijn geboortestad Elburg geschreven zoals: *Elburg en Doornspijk. Kerken en andere instellingen uit de Middeleeuwen en hare goederen*. (Zutphen, z.j.)

Geschiedenis van het weiderecht op de Mheen in Elburg. (Tijdschrift nummer 26 van Arent thoe Boecop; 1984)

Instituut Van Kinsbergen. Instituut van opvoeding in Elburg. (Zutphen, 1976)

De Ellestraat in Elburg. Historische verhandeling over Ellestraat en omgeving als oudste gedeelte van de stad Elburg.

(Tijdschrift nummer 16 van Arent thoe Boecop; 1980)

Mr. dr. G. Westerink wordt op 20 juni 1984 door burgemeester P. Th. van Hout benoemd tot ereburger van Elburg.

Jan met de Baard (Jan Westerink) met zijn hondje in de Westerwalstraat.

Hendrikje van de Riet (1850-1926).

MACHIEL ARON FRANK (1824-1883)

In het Nieuw Archief Schokland (Inv. nr. 80, nummer 171) bevindt zich een brief van burgemeester G.J. Gillot van het eiland Schokland waarin hij begin november 1850 berichtte over de komst van een nieuwe heel- en vroedmeester: *"Heb de eer hierbij aan Uwe H.E.A.B. Heer Gedep. Staten van Overijssel te berigten dat de Heer M.A. Frank, Heel- en Vroedmeester van Elburg, in den morgen van den 2 dezer alhier in de gemeente is aangekomen en zijne betrekking heeft aanvaard"*. Nadien zouden overigens nog diverse briefwisselingen volgen.

In december 2025 was er op de televisie een interessante vierdelige serie over het voormalige eiland Schokland te zien bij Omroep Max. De bekende acteur Huub Stapel en de schrijfster en historicus Eva Vriend ontrafelden de ontroerende verhalen over de Schokkers en hun eiland. De aanwezigheid van de in Elburg opgegroeide Machiel Aron Frank op het eiland Schokland in de periode 1850-1857 vormt een interessant aanknopingspunt om de bijzondere levensloop van deze Joodse arts nog eens in de schijnwerper te zetten.

Van Goor naar Elburg

Machiel Aron Frank werd op 1 december 1824 geboren in een Joods gezin te Goor. Zijn ouders, Aron Machiel Frank (1793-1861) en Judith Abrahams Cracau (1790-1856), trouwden op 19 september 1816 te Zwolle, maar vestigden zich kort daarna in Goor. Daar werden de kinderen Hanna (1817), Mietjen (Mirjam) (1819), Heintje (1821), Roosje (1823) en Machiel Aron (1824) geboren. Kort na de geboorte van Machiel Aron verhuisde het gezin Frank naar Elburg, de geboorteplaats van het echtpaar Frank. Hier werd op 29 november 1827 dochter Eva geboren.

Gezin Frank

Aron Machiel Frank werd op 18 juni 1793 geboren in Elburg. Na zijn huwelijk werd Frank in 1817 schoolmeester te Goor. Omstreeks 1825-1826 besloot het echtpaar Frank terug te keren naar Elburg. Hier werkte Frank tot zijn overlijden in 1861 als veearts. Het gezin Frank woonde achtereenvolgens op de adressen Vischpoortstraat 30 (1829), Ellestraat 9b (1839) en Ellestraat 48 (1850/1860). Judith Abrahams Cracau werd in oktober 1790 geboren in Elburg. Zij was in haar jonge jaren dienstbode. Judith stierf op 9 december 1856 te Elburg en werd kort daarna begraven op de Joodse begraafplaats in Elburg. Oudste dochter Hanna trouwde in 1840 met Jozeph Ezechiël Beem. Tweede dochter Mietje huwde met de slager en koopman Hartog de Lange. Derde dochter Heintje stierf in Goor op de jonge leeftijd van vier jaar. De vierde dochter, Roosje (1823-1875), trouwde in 1853 met Jacob Vecht. En jongste dochter Eva trouwde in 1866 met de Amsterdamse koopman in goud en zilver Wolf Mozes Consenheim.

Van Elburg naar Schokland

Machiel Aron Frank groeide op in Elburg. Na de lagere school besloot Machiel Aron genees- en verloskunde te gaan studeren in Amsterdam. Daar behaalde hij op 16 juni 1846 het Besnijdersdiploma, waarvan het origineel bewaard wordt in het Joods Museum te Amsterdam. Na afronding van zijn studie werd hij op 1 november 1850 door de provinciale geneeskundige commissie van Overijssel (tijdelijk) aangesteld als arts op het eiland Schokland als opvolger van de heel- en vroedmeester Meijer.

Besnijdersdiploma van Machiel Aron Frank (Collectie Joods Museum Amsterdam).

Op 30 september 1850 schreef het college van B. en W. van Elburg een aanbevelingsbrief aan de provinciale geneeskundige commissie en burgercommissie van Overijssel: *Geneeskundige commissie inhoudende nadere informatie van de heel- en vroedmeester M.A. Frank te ontvangen, zoo hebben wij de eer u te berigten dat men in M.A. Frank, zoon van den veearts A. Frank, als jongeling veel leert en geschiktheid tot studie ontwaarde zodat hem de toegang van onderrigt op het alhier gevestigde Instituut van den Luitenant Van Kinsbergen is gegund. Dat hij zijn tijd aldaar zeer nuttig heeft besteed en hij zich zoo heeft gedragen dat de Heeren hoogleraar Van Hall, wijlen Donker Curtius en later de heer Nedermeyer van Rosenthal buiten curatoren van dit instituut door de ouders door bijdragen uit het fonds van genoemd Instituut hebben in staat*

gesteld hunnen zoon op de Clinische school te Amsterdam tot genees- en verloskundige te doen opleiden.

Dat hij zich aldaar met ijver op dien wetenschappen zoo als blijkt uit de door zijne leraren afgegeven attesten heeft toegelegd.

Dat hij sedert drie jaren alhier gevestigd met zele de practijk heeft uitgeoefend en altijd aan minvermogensden met de grootste bereidwilligheid en deelneming zijne hulp heeft verleend.

Dat zijn gedrag als jongeling als student te Amsterdam en sedert zijne vestiging te deze stede voorbeeldig is geweest en hij te dezen de meeste aanbeveling verdient, terwijl wij als mede-curatoren van het Instituut alhier in overeenstemming van de andere curatoren gaarne verblijven dat het ons een genoegen zoude zijn, zoo gedachte M.A. Frank met de betrekking tot genees- en verloskundige op Schokland konde worden begunstigd en zulks zoude beschouwen als aangename vruchten voor het aan hem besteede uit het fonds van dit Instituut.

B. en W. te Elburg

30 september 1850

Raadslid en wethouder

Naast arts was Machiel Aron Frank in de periode 1852-1855 raadslid en tevens wethouder op Schokland. In 1852 ontving hij voor zijn wethoudersfunctie een vergoeding van 44 gulden. Tevens kreeg hij voor het bijwonen van iedere raadsvergadering 50 cent. Voor zijn functie als heel- en vroedmeester had Frank *“een tractement van 800 gulden 's jaars en genot van vrije woning, onder verpligting evenwel om de belasting daarvan te voldoen”*.

Op 1 juli 1857 kwam er een einde aan het verblijf van Machiel Aron Frank op het eiland Schokland. Hij werd opgevolgd door de heer O.M. Geerling.

Drenkeling

In de Kamper Courant van 30 oktober 1853 werd bericht dat op 22 oktober van dat jaar een kind van acht jaar in zee was gevallen en door de stroom werd meegevoerd. Na veel inspanning lukte het twee Schokker vissers na ongeveer een uur het kind aan wal te krijgen. De drenkeling bleek schijn dood te zijn, maar door *“de bekwame en ijverige geneesheer Frank”* lukte het na veel inspanning en moeite om het jongetje weer tot leven te wekken en bij zijn moeder, die weduwe was, terug te brengen.

Een paar weken later werd Machiel Aron Frank door de Maatschappij tot redding van Drenkelingen met een gouden medaille bekroond voor zijn kundige hulpverlening.

Ziekte

Op 1 december 1856 schreef burgemeester Gillot aan de Commissaris der Koning *“dat den Genees-, Heel- en Vroedmeester M.A. Frank voor eenige tijd geleden zeer onpasselijk is geweest, waarvan hij toen door Doctorale behandeling nogal voorspoedig is hersteld geworden, zodat hij weder als vroeger zijn patiënten op de Buurt Ens heeft kunnen bezoeken, maar de Buurtschap Emmeloord niet, dat durfde hij nog niet, ondermeer om daar heen te gaan.”* Volgens de burgemeester had Frank *“zijn ziekte opgelopen door de koude tijdens de wandelingen bij dag of nacht over het plankenpad van de eene buurt naar de andere.”* De ziekte bleek zo ernstig dat het gemeentebestuur van Schokland in december 1856 een brief aan koning Willem III stuurde met het verzoek om een vervanger voor de heel- en vroedmeester Frank naar Schokland te sturen *“dewijl bijna alle bewoners van dit Eiland te arm zijn om de groote kosten voor geneeskundige hulp van elders te kunnen dragen;*

De lichtwachterswoning van Emmeloord op de noordpunt van Schokland.

terwijl de invallende vorst doordien alsdan vaak gedurende weken de correspondentie tusschen dit Eiland en den vasten wal gestremd is, geneeskundige hulp van elders geheel onmogelijk wordt".

De Commissaris des Konings informeerde per brief op 24 december 1856 naar de gezondheidstoestand van Frank aangezien er moeilijk twee geneeskundigen op Schokland uit de schatkist konden worden bezoldigd. Burgemeester Gillot antwoordde op 28 december "dat de gezondheid toestand van den heer Frank thans veel verbeterd is en dat het zich laat aanzien dat hij weer hersteld zal zijn, doch wegens het op handen zijnde wintersaizoen, en de voorbeschiktheid die hij heeft om weder in te storten, zal hij de Heel- en verloskundige dienst op de Buurtschap Emmeloord gedurende eenigen tijd niet kunnen waarnemen, omdat de afstand van Ens naar Emmeloord een half uur gaans over de plankjes langs de zee hoogst nadeelig voor zijn Edele zoude zijn. De heer Frank heeft zelf de hoop dat hij in 3 a 4 maanden weder de geheele dienst op het eiland zal kunnen waarnemen".

Achteraf bleek Machiel Aron Frank vrij snel hersteld te zijn. Op 13 januari 1857 liet burgemeester Gillot aan de Commissaris des Konings weten dat een vervangend geneesheer niet meer nodig was. Toch zou de mindere gezondheidstoestand in mei 1857 de reden zijn dat Machiel Aron Frank besloot om per 1 juli 1857 ontslag aan te vragen en het eiland Schokland te verlaten.

Nationale Militie

Volgens het door de Commissaris des Konings in de provincie Gelderland afgegeven Certificaat Nationale Militie d.d. 9 april 1861 is Machiel Aron Frank ingeschreven in het register van de gemeente Elburg. Na loting bleek dat

Detailtekening van het voormalige eiland Schokland voor de kustlijn van Overijssel.

Frank vrijgeloot was. Omdat er geen foto van Machiel Aron Frank bestaat, is het interessant dat er een signalement is opgenomen in het certificaat:

Lengte: 1 el 695 strepen (1,695 m),

Aangezicht: rond,

Voorhoofd: plat,

Ogen: bruin,

Neus en mond: gewoon,

Kin: rond,

Haar: zwart.

[Huwelijkse Bijlage Stad Almelo 1861/25]

Huwelijk en gezin

Machiel Aron Frank vestigde zich na zijn vertrek van Schokland in Dalfsen.

Ook daar werd hij geneesheer.

Daarnaast was hij een bekwaam moheel (besnijder). Op 18 juni 1861 trouwde Machiel Aron Frank in Almelo met Rachel Meibergen (1833-1907), dochter van Joseph Meibergen (koopman) en Betje Vos.

Uit dit huwelijk werden zeven kinderen geboren:

1. Aron

geb. te Dalfsen op 27-05-1862; overl.

te Dalfsen op 28-08-1862 (3 maanden oud)

2. Betje

geb. te Dalfsen op 13-05-1863; overl.

te Sobibor op 14-05-1943 (ongetrouwd;

laatste woonplaats Almelo; 80 jaar oud).

Betje Frank kwam op 9 mei 1943

in Kamp Westerbork. Ze verbleef kortstondig in barak 85. Twee dagen later werd ze gedeporteerd naar Sobibor. Daar werd ze op 14 mei 1943 vergast, een dag na haar tachtigste verjaardag.

3. Aron

geb. te Dalfsen op 11-08-1864; overl. te Dalfsen op 23-08-1864 (12 dagen oud)

4. Henriët

geb. te Dalfsen op 09-09-1865; overl. te Dalfsen op 19-09-1865 (10 dagen oud)

5. Johanna

geb. te Dalfsen op 16-10-1866; overl. te Apeldoorn op 15-12-1927 (ongetrouwd; 61 jaar oud)

6. Joseph

geb. te Dalfsen op 20-05-1869; overl. te Dalfsen op 17-11-1869 (5 maanden oud)

7. Julie

geb. te Dalfsen op 27-08-1870; overl. te Almelo op 11-03-1915 (ongetrouwd; 44 jaar)

Verdriet bleef het gezin Frank niet bespaard. Van de zeven kinderen stierven er vier op zeer jonge leeftijd.

Levensende

Machiel Aron Frank behoorde in 1866 tot de stichters van de synagoge te Dalfsen. Daarnaast was Frank lid van het Israëlitisch kerkbestuur te Dalfsen en mede-initiator van de aanleg van de Joodse begraafplaats nabij Dalfsen. Machiel Aron Frank stierf op 11

november 1883 te Dalfsen op de leeftijd van 59 jaar. Twee dagen na zijn dood werd hij op de Joodse begraafplaats van Dalfsen (in de buurtschap Gerner) begraven.

Op zijn grafsteen staan in het Hebreeuws de volgende woorden:

Zijn dagen laten hem niet vrij en zo is het bij nacht

Om trouw te komen bij de zieken der mensheid

De armen erkennend en hulp te bieden aan behoeftigen

Liefde schenkend aan zijn zoon, toegewijd zijn aan zijn vrouw

De sluimer van het Paradijs

Is de vrucht van zijne verhevenheid

Een Godvrezend man

De trouwe en bekwame geneesheer Yechiel zoon van de Chaweer Aharon Frank

Hij ging naar zijn Hiernamaals

Maandag 12 Chesjwan en werd begraven woensdag 14 Chesjwan 5644

T.N.Ts.B.H.

[De eerste letters van de eerste 5 regels (6 in de vertaalde tekst) vormen een acroniem van zijn Hebreeuwse naam]

Na de dood van Machiel Aron Frank vertrok zijn weduwe met de dochters Betje, Johanna en Julia op 23 februari 1884 naar Almelo.

Naschrift:

Bij de totstandkoming van dit artikel is veel dank verschuldigd aan Bruno Klappe uit Eindhoven. Hij heeft zich vele jaren ingezet voor de Schokkervereniging. Bruno Klappe heeft veel onderzoek gedaan naar de geschiedenis van het voormalige eiland Schokland. Hij heeft over dit onderwerp diverse publicaties op zijn naam staan.

Het levensverhaal van Machiel Aron Frank is ook opgenomen in het standaardwerk van Willem van Norel, Joods leven in Elburg. Gedenkboek (Wezep, 2014). Pag. 94-97.

De grafsteen van Machiel Aron Frank (1824-1883) op de Joodse begraafplaats van Dalfsen.

De Middelbuurt met het karakteristieke kerkje op Schokland.

KOTTERVLOOT IN DE ELBURGER HAVEN

Tijdens de Kerstdagen en in de laatste week van 2025, was een deel van de Elburger binnenhaven gevuld met een flink aantal kotters. Deze ijzeren schepen markeerden het einde van de zeilvisserij en de bruine vissersvloot, bestaande uit botters, bonzen en pluten.

Toen in 1956 de dijk rondom de nieuwe polder Oostelijk-Flevoland was voltooid, had dat grote gevolgen voor Elburg. De Elburger haven werd afgesloten van het open water en een belangrijk deel van het IJsselmeer werd aan de visserij onttrokken. Een flink aantal Elburger vissers beëindigde rondom 1956 de visserij. De vooruitzichten voor het overgebleven deel van de vissers leken somber.

Opmerkelijk was echter dat een aantal vissers zich niet neerlegde bij de onzekere toekomst van de visserij. Als het getij verloopt, verzet men de bakens werd voor een aantal vissers het motto. Enkele Elburger vissers durfden het zelfs aan om voor forse bedragen nieuwe kotters te laten bouwen. Zo liet visserman Aart van Triest (1916-1994) nog in 1961 een nieuwe kotter op de scheepswerf van J. Boomsma in Sneek bouwen. De kotter EB 68 kostte destijds 60.000 gulden. Dit prachtige vaartuig is sinds enige tijd terug in de Elburger haven. Ook de kotters EB 24, EB 40, EB 43, EB 44 hebben Elburg (weer) als thuishaven.

Rien Lipke, Dinant Pruis, Bas van der Wielen en Geert van den Pol (met steun van Pieter de Jong) hadden namens de visserijvereniging Ons Belang het initiatief genomen om tijdens de kerstvakantie zoveel mogelijk kotters naar Elburg over te brengen.

Op maandagavond 29 december 2025 vond in het Gruithuis aan de Krommesteeg 11 een bijzondere reünie van kottereigenaren plaats. Willem van Norel verzorgde op deze avond een bijzondere dia-lezing over kotters, terwijl Barend Bosman unieke

filmbeelden over kotters vertoonde. Het werd een sfeervolle en gezellige avond, waar (bijna) uitsluitend in het Elburger dialect werd gesproken. Veel mensen hebben tussen kerst en nieuwjaar de prachtige kotters in de Elburger haven bewonderd.

De kotter EB 40 in de Elburger haven.

De kottervloot tijdens de Kerstdagen van 2025 in de Elburger binnenhaven.

Drie Elburger kotters afgemeerd bij de Botterwerf (december 2025).

MAUD DAHME 90 JAAR

Op 24 januari 2026 vierde Maud Peper-Dahme haar negentigste verjaardag. Uiteraard hebben we Maud een mooie felicitatiebrief en enkele Kronieken (met een terugblik op 2025) toegestuurd. Maud woont al vele jaren in Flemington in de staat New Jersey in de Verenigde Staten. Met haar ouders en haar zuster Rita emigreerde Maud in 1950 vanuit Amersfoort naar Amerika.

Afgelopen jaar was Maud twee keer in Nederland. In april 2025 was Maud aanwezig bij de herdenking van 80 jaar vrijheid. Op 19 april werd Maud groots onthaald in Elburg. Een grote mensenmassa was die morgen in de Elburger binnenstad getuige van de binnenkomst van militaire voertuigen. De ambassadeur van Canada overhandigde Maud op de stoep van haar voormalige onderduikadres aan de Beekstraat 3 een plak chocolade. Tachtig jaar eerder had een Canadese militair Maud en Rita Peper ook een stuk chocolade gegeven.

Burgemeester Tanja Haseloop-Amsing (Oldebroek) met Maud Dahme en haar beide dochters na de uitreiking van de Koninklijke onderscheiding op 19 april 2025.

De voortreffelijke organisatie van deze onvergetelijke dag was in handen van de Stichting Oranjecomité Elburg.

Maud kreeg in de middaguren in het Boerderijmuseum in Oldebroek een Koninklijke onderscheiding uitgereikt voor al haar inspanningen om de

verhalen over de Sjoa en over haar onderduikperiode door te geven aan met name jongere generaties. In juli 2025 kwam Maud opnieuw naar Europa. Dit keer met een studiereis voor Amerikanen. Voor de twintigste keer deed Maud ook dit keer weer Oldebroek en Elburg aan.

LIDNUMMER EN E-MAILADRESSEN

Als lid van Arent thoe Boecop kunt u inloggen op onze website en meer informatie krijgen over publicaties, activiteiten, etc.

Om als lid in te loggen op de website van Arent thoe Boecop moet je het lidnummer weten, want het lidnummer (dat uniek is) is je inlogcode. Maar waar kan ik het lidnummer vinden?

Als u post ontvangt van Arent thoe Boecop staat uw lidnummer op het adresetiket. En mocht inloggen niet lukken dan kunt u altijd een mail sturen naar **ledenadministratie@arentthoeboecop.nl** en vragen wat het lidnummer is.

Per jaar sturen we een aantal digitale nieuwsbrieven door aan de leden van wie het e-mailadres bekend is bij de

ledenadministratie. We beschikken op dit moment over ruim duizend e-mailadressen. Als u ook een digitale nieuwsbrief wilt ontvangen, geef dan uw e-mailadres door aan onze ledenadministrateur middels het sturen van een e-mailtje.

Joop Zwart, ledenadministrateur
Arent thoe Boecop

ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN IN EN RONDOM ELBURG

Bij Elburg is een zestiende-eeuws bestek gevonden. In de 16e eeuw waren de heften van messen vaak versierd met jachtpatronen: dieren die voor de jacht werden gebruikt en scènes van de jacht. Deze motieven zeiden iets over de status van de eigenaar. De dieren, die gebruikt werden om af te beelden op bestek, waren herten, wilde zwijnen en honden. In sommige kringen waren ook mythologische dierenkoppen gebruikelijk.

Bestek kon zijn gemaakt van ivoor, houtsoorten of gewei (hert). Als het wat deftiger was, werd er ook messing of zilver gebruikt.

Het heft dat bij Elburg gevonden is, heeft ook een jachtpatroon: aan de voorkant een man met geweer en aan de achterkant een hondje.

Ook is er bij Elburg een muntstuk van 5 cent uit 1940 gevonden, uitgegeven onder koningin Wilhelmina, voor gebruik op Curaçao. Deze munt werd ook gebruikt als 'oorlogsgeld' tijdens de jaren 1940-1945. De voorzijde beeldt een vruchtdragende oranjetak uit. Op de achterzijde wordt een parelrand met schelpen uitgebeeld.

Heft van een mes uit de zestiende eeuw (achterzijde).

Heft van een mes uit de zestiende eeuw (voorzijde).

Muntstuk van 5 cent uit 1940 (voorzijde).

Muntstuk van 5 cent uit 1940 (achterzijde).

TONEELVOORSTELLINGEN IN BUURTGEBOUW OOSTENDORP

Maart is de maand van de dialecten en streektaalen. In dit kader organiseert de Evenementencommissie Oostendorp al enkele jaren in maart een toneelavond met een voorstelling die deels in het dialect wordt gespeeld. Gezien de grote belangstelling in voorgaande jaren, staan er dit jaar zelfs twee voorstellingen op het programma. Op zaterdag 21 maart 2026 brengt de Toneelvereniging Zalk in het Buurtgebouw Oostendorp 's middags en 's avonds het toneelstuk "Puinhoop in de kringloop" op de planken.

's Avonds is de aanvang 19.30 uur en 's middags om 14.00 uur. De entree bedraagt € 10. Gezien de belangstelling in voorgaande jaren wordt aanbevolen vooraf te reserveren of kaarten in de voorverkoop te kopen.

Reserveren kan via een mailtje naar info@evenementen-oostendorp.nl.

Vermeld in de mail het gewenste aantal kaarten en of u 's middags of 's avonds de voorstelling wilt bezoeken. Kaarten kunnen in de voorverkoop ook gekocht worden bij Gerrit Westerink, Clakenweg 67 en Eibert Elbertsen, Kreengoedweg 7 in Oostendorp.

Leden van de Toneelgroep Zalk verzorgen op 21 maart twee optredens in het Buurtgebouw in Oostendorp.

Korte inhoud van de voorstelling:
Verbaast u zich er ook wel eens over dat bij "Tussen Kunst en Kitsch" zeer waardevolle objecten ontdekt worden, die slechts voor een paar euro in een kringloopwinkel zijn gekocht? Trea en Dina verbazen zich er ook

over, maar wat extra erg is, is dat hun eigen kringloopwinkel deze flater heeft geslagen. Eigenaresse Trea besluit om maatregelen te nemen en schakelt de deskundige Van Dongeren in. Maar heeft ze wel de juiste persoon ingeschakeld?

De Kroniek kwam tot stand dankzij de financiële bijdrage van de volgende bedrijven:

COLOFON

De Kroniek is een uitgave van de oudheidkundige vereniging
Arent thoe Boecop.

Bestuur:

Pauline van Zweden, voorzitter

Cor Bastiaan, secretaris

Lammert van het Goor, penningmeester

Willem van Norel

Kees van de Streek

Wim van Triest

Joop Zwart

Secretariaat:

Postbus 117, 8080 AC Elburg

www.arentthoeboecop.nl

info@arentthoeboecop.nl

Bankrekeningnummer:

NL03 RABO 0129 2174 84

Oplage: 2100

Redactie: Willem van Norel

Tekstredactie: Ans Hooghordel-Olierook en Anneke de Reuver.

Opmaak: Studio LUSIN

Foto's: Jerry Alon, Rob Clement, Lusine Grigoryan, Donovan Grootkarzijn,

Fabian de Gunst, Hanneke Klijnstra. Willem van Norel en Pauline van Zweden

Bezoek ook onze Facebookpagina voor actuele informatie:

[@arentthoeboecop](https://www.facebook.com/arentthoeboecop)

Arent
thoe
Boecop

